

St. Olav- posten

ORGAN FOR ORDENEN
RIDDERE
AV
DET HVITE KORS
1/2012 Årgang 40

Innhold

Gode Ordensbrødre <i>- Riksdrott Ole M. Granum</i>	side	3
Det 58. Ordinære Riksting	side	4
Har vi fått et kaldere klima? <i>- Broder Svein Erik Strande</i>	side	6
Rikstingsbyen <i>- Broder Stein Ek Brynilsen</i>	side	8
Takk for oss <i>- Broder Svein Erik Strande</i>	side	10
Nyttårsnatt <i>- Broder Tor Lassen</i>	side	11
Nytt år - nye muligheter <i>-Broder Svein Erik Strande</i>	side	12
Våre Hedersbrødre	side	14
Diverse nytt	side	16
Døde Brødre	side	18
Nye Brødre	side	19
Nyttårsforsetter <i>-Broder Tor Lassen</i>	side	20

Det 58. Ordinære Riksting side 4

Har vi fått et kaldere klima? side 6

Nytt år- nye muligheter side 12

Våre Hedersbrødre side 14,15

Side 19 "Adgang"
© Billedkunstner Tor Olav Foss,
2320 Furnes

Rikslosjen for Ordenen Riddere av Det Hvide Kors i Norge

Stiftet 22. januar 1908

Adr: R.H.K. - NORGE, Postboks 1110, 2806 Gjøvik

Ordenens hjemmeside: www.losje.org

Riksrådet:

Riksdrott: Ole M. Granum, Losje XV,
m. 920 91 842 e-post: rhkrd@losje.org

Riksjarl: Leif Aker, Losje XXVII
m. 909 34639 e-post: rhkrj@losje.org

Rikslendermann: Øystein Tunli, Losje XVIII,
m. 95 23 56 52 e-post: rhkrl@losje.org

Rikskansler: Willy Laursen, Losje III
m. 93 48 13 21 e-post: rhkkans@losje.org

Riksskattmester: Roar Flatmoen, Losje XVIII
m. 95 23 76 57 e-post: rhkskattm@losje.org

Gode Ordensbrødre

Så har 2012 kommet. Dette året har stått for oss som det endelige målet for våre anstrengelser lenge.

Er vi nå klar til å ta skrittet mot sammenslåingen? Har vi de menneskelige ressurser og kunnskap til å skape en god og harmonisk Orden?

Jeg mener svaret på dette er et ubetinget ja! Det har vært arbeidet godt og målrettet i flere år, så nå er vi alle klare, men det skal ikke stikkes under en stol at noen har følt seg fremmedgjort i denne prosessen, andre har følt at retningen dette har tatt ikke er forenlig med deres egne verdier og normer. Dette er vel normale reaksjoner, men jeg vil håpe at vi alle samler oss om Ordenens ledere etter Rikstinget og at vi alle ser fremover og gjør vår Orden sterk og til et godt sted å være i fremtiden.

Dagene har så smått begynt å bli lengre. Vi vet at det igjen kommer en vår som tiner oss opp og nytt liv spirer over alt. Personlig merker jeg også at det går fremover. 2011 var et forferdelig år for meg privat med alvorlig sykdom både hos nære familiemedlemmer og for meg selv. Det gikk heldigvis bra for oss, selv om jeg stadig har ettervirkninger av sykdommen, så føler jeg at det langsomt blir bedre og at livsmotet kommer tilbake.

Det er naturlig ved et årsskifte å se tilbake og gjøre opp status. I dette bladet vil dere finne Riksrådets melding om virksomheten siden forrige Riksting. Mye er gjort og vi står nå, som nevnt ovenfor, god rustet til å møte fremtiden. Det er imidlertid på et viktig område vi ikke har greid målsetningene og det er på rekruttering av nye Brødre. Det er flere som dør/melder seg ut enn de som kommer inn. Dette kan ikke fortsette, men jeg er forvisset om at den nye ledelsen Ordenen etter Rikstinget vil ha full fokus på problemet og at vi med tiden vil vokse.

Dette er siste gangen jeg henvender meg til dere som Riksdrott og St. Olavpostens redaktør. Disse to årene har vært mildt sagt spesielle. Vel to måneder etter tiltredelsen mistet jeg min livsledsager gjennom nesten femtiår og siden har ikke skjebnen unnlatt å minne meg på livets skjørhet og vanskeligheter. Jeg har forstått at det ikke finnes lettvinde løsninger, men jeg har også erfart at noen mennesker rundt meg vil meg vel. Disse har gitt meg energi til å tro på en fremtid som jeg ikke alltid har sett lyst på.

Jeg vil få takke for den tiden jeg har vært deres øverste embedsmann. Jeg har møtte mange fine Brødre i denne tiden og jeg må bare beklage at jeg ikke har rukket å få besøkt dere alle i deres hjemløsjer.

Med Broderlig hilsen

Ole M. Granum
Riksdrott

Det 58. Ordinære Riksting på Kongsberg 9. - 11. mars 2012

Et nytt Riksting står for døren. To år er gått siden Rikstinget ble avholdt i Oslo. Mye har skjedd siden den gang og vi sakser litt fra Rikskanslers beretning for 2010 - 2012.

På Riksting 2010 ble nå avdøde Broder Tormod Carlsen valgt til Embede som Rikskansler. Umiddelbart etter Installasjon ble han alvorlig syk, og Broder Willy Laursen tok på seg å hjelpe til i Riksrådet. Den 20. august 2010 mottok vi den triste beskjeden om at Broder Tormod Carlsen var død. I forbindelse med Drottmøtet 6. -7. november, ble Broder Willy Laursen Installert som ny Rikskansler i henhold til Ordenens Lov.

Riksrådets aktivitet i terminen:

Riksrådet har i perioden lagt vekt på å følge opp tidligere Rikstingsvedtak og vedtak og ønsker uttrykt på Drottmøter.

Riksrådet har likeledes prøvd å følge opp ønskene om besøk i Losjene.

Rikshirden har i løpet av terminen besøkt alle Losjer, om enn ikke så ofte som ønsket.

Riksrådet har som tidligere, lagt vekt på å få gjennomført en naturlig arbeidsfordeling ved at de enkelte Embedsmenn har fått både ansvar og rettigheter forbundet med gjennomføringen av sine pålagte Embetsoppgaver.

Riksrådet har i perioden konsentrert seg om den forestående sammenslåing av våre Gradsystemer, og har hatt et godt samarbeid med Rådet i St. Mikael Hovedlosje. Dette har krevd mye av den enkelte

Embedsmann, og noen vil nok føle at det har gått ut over en tettere oppfølging mot St. Olavlosjene, noe Riksrådet i så fall beklager.

Det har i perioden vært avholdt 9 Riksrådsmøter, og 2 felles Rådsmøter mellom St. Mikael Hovedlosje og Riksrådet.

Ellers har Riksrådet arbeidet mye ved bruk av e-post og telefonkonferanser der vanlige møter kunne vært påkrevd. Dette har gitt fleksibilitet m.h.t. hyppighet og varighet av møtene.

Riksrådet har vært representert med Riksjarl, Rikskansler og Riksskattmester i Administrasjonsutvalget som har hatt mange møter i perioden. Dette har avlastet Riksrådet med en stor del saksbehandling som ellers naturlig ville funnet sted der.

Riksting 2010:

Det 57. Ordinære Riksting ble avholdt 6. mars 2010 i Oslo. Vi takker Losje II for et fint arrangement.

Drottmøter:

Det har vært avholdt to Drott- Hærmestermøter i terminen. I 2010 og 2011 ble møtene avholdt på Gardermoen. Begge ble avholdt over to dager. Drottmøtet i 2010 ble kombinert med en samling av Losjenes Kansler der agendaen var opplæring i bruk av våre websider. Rikslendermann orienterte om studie- og opplæringsmateriellet. Broder Halvdan Feen har på begge Drottmøtene orientert om og presentert forslag til nyinnspillinger av musikken

som brukes på Losjemøtene i Symbolgradene. I 2011 ble det kombinert med en samling hvor Losjenes Jarle deltok. På dette møtet var hovedagendaen en redegjørelse fra Administrasjonsutvalget, og det arbeidet som er gjort så langt med tanke på den kommende sammenslåingen. Videre orienterte Ritualkomiteen om det arbeidet som er nedlagt som en følge av nye Embedstittler og hvordan dette påvirker Ritualene.

Ritualkomiteen:

Ritualkomiteen har i perioden arbeidet med det som må endres i Ritualene i forbindelse med sammenslåingen. De har også arbeidet med endringer i Ritualene som det bør tas stilling til på kommende Drott- Hærmestermøter. Riksrådet har hatt stor nytte og glede av komiteens arbeid, og vil takke dem for dette.

Lovkomiteen:

Komiteen har i perioden ikke hatt de helt store sakene å arbeide med, da det hele har vært konsentrert om Konstitusjonen.

Kollegium Sirius:

Deres arbeid er svært verdifullt, og verdsettes høyt av Riksrådet. Kollegiet har på eget initiativ sett på mulige endringer av sanger og symboler, noe som på sikt kan være med på en konservativ fornying.

Reglementskomiteen

Reglementskomiteen har vært aktive i perioden, og har nedlagt et stort arbeid med blant annet korrektur og samstemming mellom Konstitusjonen og Forskriftene.

De har i tillegg utarbeidet forslag til stillingsbeskrivelser for alle Embedsmenn i 31. og 32. Grad.

De har også kommet langt i forhold å utarbeide en sikkerhetsinstruks for RHK.

Riksrådet er svært takknemlig for deres betydelige innsats og høye kvalitet i arbeidet.

Nye Losjer:

Arbeidet i Losje XXV Steinkjer for om mulig å starte en ny Losje i Namsos, under arbeidsnavnet ELIN, fortsetter.

Riksrådet ser veldig positivt på tiltaket og ønsker Losje XXV lykke til i arbeidet.

Økonomi:

Samtidig som Riksrådet har prioritert de viktige oppgavene frem mot sammenslåingen på Rikstinget 2012, har Riksrådet lagt vekt på å sikre at driften har vært holdt så godt som mulig innenfor de budsjetterte rammer. De økonomiske målsettinger er

så å si oppnådd, og Riksrådet må si seg fornøyd med det arbeidet.

Ordenens økonomi og likviditet er god.

Sekretariatet:

Riksarkivar har fulgt opp arbeidet på sekretariatet på en utmerket måte. Han har de siste årene vært fritatt for alle bestillinger og faktureringer av utstyr/ materiell fra Losjene.

Dette arbeidet ble i 2004 overtatt av Rikskansler.

Ordenen har fortsatt mange Jubileumsbøker på lager, og Riksrådet tør igjen minne Losjene på at det å gi en ny Broder en Jubileumsbok ved Opptagelsen vil være en verdifull og lærerik gave. Prisen på kr. 50,- pr. bok burde også være overkommelig for Losjene. Riksrådet har igangsatt en prosess for å utrede behovet for rutiner rundt arkivering av Ordenens dokumenter, både for Rikslosjen og de øvrige Losjene.

Arbeide i Losjene:

Aktiviteten i Losjene er etter Riksrådets mening meget god. Mange Losjer har vært flinke med å få med nye Brødre, og aktivisert disse i godt studiearbeide, slik at Brødrene forblir i Losjen. Gjennomføring av møtene er generelt god, noe som medfører at Brødrene deltar aktivt når de er på Losjemøtene. Samtidig skal vi ikke legge skjul på at noen Losjer arbeider tungt, og dette ble diskutert på Drott- Hærmestermøtet i 2011. I kommende periode må arbeidet med Rekruttering prioriteres høyt i alle Losjer, da Riksrådet ser med stor bekymring på den store avgangen som har vært i perioden. På dette området har vi alle fortsatt mye å gjøre.

Konklusjon

Avslutningsvis vil Riksrådet oppsummere perioden som god. Vi forventer at de tiltak som er iverksatt vil bli til nytte og fremgang for vår Orden, og den enkelte Broder

Riksrådet ønsker å rette en takk til Rikslosjebrødrene og Losjene for den tillit som dere ga oss i Riksrådet og Rikshird.

Vi takker dere alle for at vi fikk være med å lede Ordenen Riddere av Det Hvite Kors i denne perioden.

Vi vil også benytte denne anledningen til å takke for den alltid vennlige og varme atmosfære vi har blitt mottatt med under våre besøk i de enkelte Losjer.

Har vi fått et kaldere klima?

Jeg tenker ikke på den gjennomsnittlige globale temperaturen, den er nok for tiden stigende, uansett om fenomenet er menneskeskapt eller ikke.

Nei jeg føler at vi sliter med så mye for tida. Både med uvesentligheter som smørmangel og problemer i den motsatte enden av alvorlighetskalaen, terrorhandlingene sist sommer.

Politiets sikkerhetstjeneste forteller oss at vi må innfinne oss med det økte trusselnivået vi har i landet. Ytterliggående islamittiske grupperinger blir fremhevet som bakgrunnen for dette. Disse har blitt mer operative i det siste, kan vi lese.

Massemedienes oppslag om mulige stridigheter som fremstilles å grense til full krig internt i regjeringen eller andre steder, synes jeg stort sett er overdrevne og oppblåste småsaker som de enkelte burde få rydde opp i uten at de skal være underholdning for tabloidpressens lesere. For de som sitter i utsatte posisjoner må det føles som et ytterst kjølig klima når det hele tiden er et renn av journalister som stadig jakter på en eventuell ny sensasjon. Idrettshysteriet kjører videre i stadig høyere tempo. Stadig kamp om nye rekorder er drivkraften til utstyersbransjens jobb for bedre utstyr og bedre arenaer, hoppbakkene blir stadig større og dyrere. Pengene spiller større og større rolle. Det er nesten ingen skikkelig utøver lenger som ikke er sponset på en eller annen måte. Proffene blir flere og lønningene deres høyere. At ungdommen driver konkurranseidrett er sunn aktivitet, men når pengene tar overhånd er klimaet et kjølig forretningsopplegg.

Blått er det kjøliges farge.

Kaldtvannskrana på kjøkkenet og badet er merket med blått symbol. Blått blir symbolisert med tristhet og ensomhet. "Blues" er en sangstil der man synger om triste ting som plager en. Blues-skalaen har en "blue note" som gjør skalaen moll-aktig med en klagende karakter.

Koboltblå er en kjølig blåfarge, som historisk ble utvunnet fra koboltminerale. Dette var det eneste fargestoffet som med rimelig tilgjengelighet som kunne brukes i glass og porselen fordi det tålte de svært høye temperaturene i fremstillingsprosessen uten å ta skade. Blaafarveværket på Modum var under Benjamin Wegners ledelse i første del av 1800-tallet verdens største produsent av koboltblått. Verket dekket på det meste 80 % av verdensmarkedet for blåfarge. Fargen ble meget brukt i glass- og porselensmaling og i papirindustrien til bleking av papir. I folketro er kobolt ofte knyttet til det underjordiske og dverger som bor i fjell og undergrunnen.

Blå kan også bety håp og mørke blått kan representere kunnskap, makt, integritet og seriøsitet. Business-folk har som regel mørkeblå dresser og politi bruker blå uniformer. Elever på handelsgymnas som skal i business-jobber velger derfor blå klær til russe-utstyret sitt, de er blårusse. De konservative i norsk politikk hører til på den blå siden, høyresiden, for øyeblikket i opposisjon til de rødgrønne.

Blåfargen brukes i Midtøsten på dører, perler og amuletter fordi den antas å avverge det onde. Samme tankegang ligger

trolig bak bruken av blå klær til guttebarn i Vesten. Tidligere brukte man nemlig blått til gutter fordi blått er himmelens og dermed Guds farge. Blått beskyttet mot ondskap som særlig skulle ramme små gutter – de ble nemlig ansett som mer verdifulle og betydningsfulle enn jenter.

Maktens farge

Kongeblått er symbolet på makten som kongehus hadde i sine velmaktsdager. Navnet kommer fra middelalderen da blå var en dyr malingsfarge å produsere. Bare konger og svært velstående personer hadde råd til blåfarget maling. Det var derfor normalt å la seg portrettere iført noe blått.

En annen forklaring på opprinnelsen til kongeblått var at blant de rike og velstående var det få som oppholdt seg ute. De var mye inne og fikk derfor svært lite sol på seg. Det resulterte i at huden ble svært blek og blodårene kunne tydelig sees. De inneholdt vel blått blod?

Den blå timen kommer av fransk *l'heure bleue*, som viser til tussemørke-perioden hver morgen og kveld når det verken er fullt dagslys eller mørke. Himmelen får da en annen blåfarge enn om dagen. Fotografer er ofte spesielt opptatt av denne timen fordi det kommer et utall av spennende fargenyanser en ikke ser ellers i

døgnet. Fargeutvalget avhenger av dagens vær, skyer eller klarvær og partikler i lufta.

Litt fysikk

Men hvorfor er himmelen blå? Det kommer av fysiske fenomener ved sollyset. De ulike komponentene i spekteret har forskjellige bølgelengder. Det gjør at de ulike fargene brytes forskjellig i lufta. Det er de fargene som har kortest bølgelengde, blått, indigo og fiolett, som brytes mest. Derfor blir lysstråler med disse fargene sterkere avbøyd nedover mot bakken når de egentlig skulle gått rett fram over hodet på oss og videre ut i verdensrommet på den andre siden av jordkloden. Da blir det en opphopning av blått lys som gir himmelen dens blå farge. Det er antagelig også derfor blått har blitt karakterisert som Guds farge. Blant annet er det ofte blå bakgrunn i avbildninger av jomfru Maria som himmeldronning.

Broder Svein Erik Strande

Rikstingsbyen

Kongsberg (opprinnelig **Konningsberg**) er en bykommune i Buskerud sydligst i Numedal. Den grenser i nord til Flesberg i øst mot Øvre Eiker og Hof, i sør mot Skien, Siljan og Lardal, og i vest mot Notodden og Sauherad kommuner. Kongsberg har 25 090 innbyggere (pr. 1. januar 2011). Nabobyene er Rjukan, Notodden, Hokksund og Drammen.

Med sin fortid som landets største bergverkssamfunn, er Kongsberg Norges eldste industriby. Med tradisjoner fra Kongsberg Våpenfabrikk har byen betydelige fagmiljøer innen produksjon av høyteknologivåpen, bildeler, og utstyr til skipsfart, luftfart, og olje- og gassindustrien.

Numedalslågen deler byen i to. Vestsiden ('Vessia') er den eldste og mest opprinnelige delen av bergverksstaden. Østsiden har et mer moderne sentrumspreget. Til tross for sin industri, kjennetegnes Kongsberg av store naturområder med skog og fjell. Mot sør ser man Skrimfjell, mot nord ligger Blefjell. Et alpinanlegg og velutbygget skiløypenett ligger rett ved bykjernen. Den historiske gruveåsen med Jonsknuten mot vest, er et fredet kulturlandskap som med sin særegne natur og mange kulturminner fra bergverkstiden, er et populært friluftsområde hele året.

Kongsberg ble grunnlagt av kong Christian IV i 1624 etter at det var blitt funnet sølv der året før. Bergstaden Konningsberg og kongelig sølvverk ble anlagt året etter. Den offisielle historien vil ha det til at det var de to gjeterbarna Jacob Grosvold og Helga Værp som oppdaget sølvet en sommerdag i 1623. Senere forskning har funnet indikasjoner på at det også før dette trolig var en viss lokal kjennskap til eksistensen av edle metaller i traktene^[3].

Til Kongsberg Sølvverk hentet kongen tyskere fra sølvgruvene i Sachsen og Harz. I tillegg kom det tyskere fra andre gruver i Norge. Før 1623 var området der byen nå ligger utmark for gårder i storbygda Sandsvær.

Fire år etter grunnleggelsen av Sølvverket var de fleste av de 150 arbeiderne og funksjonærene ennå tyskere. Nordmenn fikk etterhvert innpass i arbeidsstokken, og ble ansatt som arbeidsledere (stigere). I 1636 arbeidet 137 tyskere og 160 nordmenn ved verket, i 1648 var det 150 tyskere og 240 nordmenn. Eierskapet til gruvene varierte de første årene, i andre halvdel av 1600-tallet drev for eksempel hertugdømmet Kurland i dagens Latvia gruver på Kongsberg og Eidsvoll.

I 1683 ble Sølvverket statens eiendom for godt. Rask utbygging gjorde at

antallet arbeidere mot slutten av 1600-tallet steg betraktelig. Andelen nordmenn i arbeidsstokken økte, men funksjonærstillingene fortsatte lenge å være tyskdominerte. Kongsberg ble nærmest et lite stykke Tyskland i Norge: Gruvene fikk tyske navn, gudstjenesten var først kun på tysk, senere både på tysk og på dansk. På Kongsberg rettet man seg dessuten etter den tyske bergrettsordningen. Juridisk innebar dette at byen ble styrt etter forordninger som delvis fristilte bergverkssamfunnet fra landets øvrige lovgivning. Tyskerne brakte med seg en egen bergmannsdrakt og en sosial ordning (*Knappschaft*) med bl.a. gratis legehjelp, pensjonsordninger, sykelønn for arbeiderne og lørdagsfri. Det ga status å være ikke-norsk. Michael Heltzen Sølververkets første norske direktør (*Oberberghauptmann*) ledet verket i dets storhetstid. Han hadde opprinnelig et norsk navn, men da han som ung dro på dannelsesreise til tyske bergverk, forandret han sitt egentlige navn Mikkel Hellesen til Michael Heltzen.

Inntektene fra Sølververket gav verdifullt tilskudd til den slunkne danske statskassen. Det er blitt hevdet at Danmark-Norge i vesentlig grad finansierte de stadige krigene mot Sverige med sølv fra Kongsberg. Det edle metallet ble dessuten stadig viktigere i den dansk-norske statens valutaproduksjon. For å komme nærmere råvarekilden ble derfor Den Kongelige Mynt i 1686 flyttet fra Akershus til Kongsberg. Under den store nordiske krig var byen i 1716 et hovedmål for Karl XII's felttog som ble stanset ved Norderhov

Kongsberg var ved Folketellingen 1769 Norges nest største by etter Bergen og i 1770 sysselsatte Sølververket 4200 mann. Byen var i denne perioden et tydelig sosialt hierarki: majoriteten bestod av arbeidere ved Sølververket organisert i et strengt rangsystem basert på ulike yrkestitler og ansvarsmengde tilknyttet gruvedriften. I tillegg innbefattet bergverksamfunnet også den lokale bondestand, håndverkere og en mer eksklusiv krets med borgerskap og den dansk-norske statens embetsmenn. Formet etter Christian IV's ordre om kvartalform fikk bysentrumet sin konsentrasjon på vestsiden av Numedalslågen. Her lå

arbeiderboliger, staselige patrisierhus, smelteverk og Den Kongelige Mynt. En latinskole ble opprettet i 1719 og i 1757 ble Bergseminaret etablert, Norges første høyere utdanningsinstitusjon. I 1802 fikk byen fulle kjøpstadsrettigheter.

Ned- og oppgangstider i Sølververket gjorde at innbyggertallet svingte tilsvarende gjennom årene. 1750-årene og 1760-årene var de virkelig gode årene. Den vakre Kongsberg kirke, innviet 1761, vitner om den velstand og fremtidstro som preget byen i denne tiden. Dens størrelse, byggkvalitet og rike utsmykninger viser at den var beregnet på en kommende storby.

Men tidene endret seg. Begynnelsen av 1800-tallet ble spesielt vanskelig for Kongsberg. Sølververkets fallende produksjon og stigende driftsunderskudd kombinert med Danmark-Norges alvorlige økonomiske og politiske problemer på denne tiden, gjorde situasjonen prekær. I 1805 ble derfor gruvedriften innstilt. Krisen forverret seg ytterligere da en stor bybrann i 1810 la mye av bebyggelsen i aske. Det ble stor nød, folketallet falt drastisk. I 1814 ble Kongsberg Våpenfabrikk grunnlagt for å bøte på arbeidsløsheten og gjøre den nyetablerte norske staten selvforsynt med våpen. I 1816 ble gruvedriften gjenopptatt. I tiårene som fulgte fant man uventet store sølvforekomster i det såkalte Overberget. I 1830-årene finansierte inntektene fra Kongsbergs gruvedrift omlag 10% av Norges statsbudsjett. Utover på 1900-tallet bar det igjen nedover med produksjonen. Da Sølververket ble endelig nedlagt i 1958 var det totalt blitt hentet ut 1350 tonn rent sølv. I dag er det ennå sølv i fjellene rundt Kongsberg, men metallprisene på verdensmarkedet og det norske kostnadsnivået, gjør ikke forekomstene drivverdige. Kongsberg har også andre verdifulle mineraler. Det har nylig vært på tale å starte opp igjen utvinning av flusspat

1. januar 1964 ble Kongsberg bykommune, Øvre og Ytre Sandsværrerredskommuner sammen med enkelte andre arealer slått sammen til én bykommune.

(Fritt etter Wikipedia)

Takk for oss

Redaksjonskomiteen for St Olavposten i Losje XV leverer herved sitt siste nummer av medlemsorganet vårt. Fra og med neste nummer er det Brødrene i Losje XIII Hønefoss som skal redigere bladet. Dette med forbehold om Rikstingets godkjenning, men vi regner med at det skal gå greit.

Gjøviklosjen har hatt dette interessante vervet i 8 år nå og vi mente det var riktig å slippe til andre krefter. Vi som har vært med i komiteen har hatt den store glede å få lov til å utforme det organet som skal være bindeleddet mellom Ordensbrødre og mellom Valkyriesøstre. Vi synes selv det har blitt et greit blad, selv om vi har hatt en del problemer mange ganger med å skaffe stoff for å fylle de til hvert nr. tilmålte sider.

Alle Losjene har valgt en kontaktperson til St. Olavposten som i tillegg til Kansler skal skrive om arbeidet i sine respektive Losjer. Dette må vi medgi ikke har fungert godt. Da er det nå store muligheter for å forbedre dette forholdet ved at nye koster kan komme i bedre dialog med kontaktene rundt om i Losjene.

Det er hvert år minst et par spesielle arrangementer i alle Losjer og med 27 losjer burde det bli et knippe referater fra slike i hver utgave. Vi håper at våre arvtakere blir flinkere enn oss til å ta tak i St. Olavpost-kontaktene for å få mer aktuelt stoff fra virksomheten.

Når det er sagt, vil vi allikevel få si at det har vært mange artikler med generelt interessant stoff uten relasjon til de enkelte Losjenes arrangementer. Vi håper at dette har vært stoff som har interessert og kanskje vært til ettertanke og egen refleksjon. I så fall har vi gjort litt nytte for oss.

Den sittende leder i redaksjonskomiteen fram til og med nr. 1/12 vil også få rette en takk til den gjennomgående gode leder som redaksjonen har hatt i hele perioden. Fra først av som redaksjonsleder og designer av bladet ved siden av å skrive mye av stoffet selv, Ole M. Granum, og senere som den gode støttespiller når jeg måtte overta fordi han ble Riksdrott. Han var den perioden i kraft av sitt verv, ansvarlig redaktør og det var derfor ingen problemer med å få til de enkelte utgavene, bortsett fra det vanlige stresset når materialfristen nærmet seg og dessverre også ei drøy uke etterpå. Men det gikk, og vi ønsker den nye redaksjonskomité og ny ansvarlig redaktør / Storkommandør lykke til med arbeidet.

For redaksjonskomiteen

Svein Erik Strande

Livet er like umåtelig stort og dypt som stjernenes avgrunn over oss. Vi kan bare se inn i det gjennom et lite kikkehull - vårt eget personlige liv.

Franz Kafka

NYTTÅRSNATT

*Evide stjerner tindrer. I skogen høres vindenes sus.
Og alt som en gang var, stråler i minnenes lys.
Så stille, så stille er natten. Her renner en gammel å,
den speiler gyllne stjerner, som lyser høyt fra det blå.*

*Atter er et år forsvunnet
i tidenes dype strøm,
gjemmes blant gamle minner,
blir til eventyr og drøm.*

*Hvem skjelver i natt der ute, når stormene voldsomt går?
Når mange hjerter er fylte av minner fra lykkelige svundne år.*

*Vi vandrer langs smale veier og kaster ikke bort et sekund,
men glemmer, att tiden rinner mot målet for hver en stund.
Men tror vi, at noen kan by oss livets lykke her,
nei lykkens sprudlende kilde utsprunget fra hjertet er.*

*Nå er det slutt på mørket.
Solen stiger stadig mer
Reis deg nå er tårene tørket
Nå som livet imot deg ler.*

*Dypt i vårt eget indre, går livets og lykkens elv.
Lykkelig er kun det hjertet, som helt kan kjenne seg selv.*

BroderTor Lassen

Nytt år – nye muligheter

Når dette skrives har vi nylig startet på 2012. Når det leses er det fortsatt mye igjen av det nye året og jeg ønsker alle Brødre og andre lesere et riktig godt nytt år der vi kan utnytte alle de mulighetene vi har til å følge opp alle våre gode intensjoner.

For gode intensjoner har vi alle. Nyttårsforsetter kaller vi dem på denne tiden av året. Jeg tror de er mer til skade enn til gagn for mange, i hvert fall for meg. De blir liksom ei sovepute, et forsett som nok skal ordne på det jeg har hatt dårlig samvittighet for tidligere. Vekta for eksempel. Når det er opphøyet til et nyttårsforsett blir det liksom ikke nødvendig å ta i så hardt for å få vekk noen kilo som har kommet på gjennom årene. Det er på en måte en innebygget kraft i selve forsettet - liker jeg å tro.

Men en endring av livsstil er ikke enklere å få til fordi vi skriver et nytt tall for det året vi er inne i. Er det noe magisk ved årstallet? Er det noe lettere å gjennomføre

en vanskelig sak fordi vi skriver et annet tall på den nokså tilfeldige tidsperioden vi har vent oss til å kalle et år? Det er jo egentlig helt tilfeldig at vi kaller det en ny periode når vi skifter fra desember til januar måned. Hva er det som er nytt den første januar? Altså egentlig nytt, med substans og reelt innhold? Sola har jo allerede snudd og dagen har blitt nesten et kvarter lenger enn ved vintersolverv allerede. Vinteren er så visst ikke på hell. Maksimal varme fra sola får vi lenge etter midtsommer, varmen er magasinert opp i bakken slik at det gjennomsnittlig er høyere temperaturer i juli enn den 23. juni. Tilsvarende er det kaldere i januar og februar enn før nyttår. Vi trenger kanskje å ha noe nytt å henge våre forhåpninger på. Altså et nytt tall. Et totalt i stedet for et ettall! Hva så? Tallmagi har vi mennesker gjort oss forhåpninger om eller vært redde for så lenge vi har brukt tall som mål på fenomener omkring oss. Hvor mange? Hvor mye? Hvor lange? Hvor lenge? Tretten til bors! Å huff da! Tallene sju og ni ansees

som lykketall mens 13 var fra gammelt av et tall som betyr ulykke. Tallet tre dukker svært ofte opp i norske folkeeventyr. Tallene tre og sju er de oftest forekommende i Bibelen. Telefonnumre og adresser med tallet åtte er mest ettertraktet i samfunn med kinesisk innflytelse.

Fortsatt er vi svært opptatt av å feire fødselsdager med "runde" tall. Hva er det som er så rundt med 50? Eller 75? De er jo spesielle bare fordi de er et multiplum av de fem fingrene vi har på ei hand. At naturen har utviklet dyrearter med fem fingre og tær per ekstremitet har noe med praktisk egnethet å gjøre, overlevelse for de arter som tilpasser seg bedre endrede livsvilkår enn andre arter eller avarter. Det er ikke det samme som at det er noe mer å feire på guttungens femårsdag enn når han var fire, eller 50 år i forhold til 49. Jeg vil si at jeg kommer til å sette mer pris på å bli 71 år enn 70, dersom jeg får oppleve det. Hvert år eller hver ny dag jeg får, tar jeg som en gave fra livskreftene. Og en gave på én dag blir mer og mer verd jo lenger fremskreden alder jeg er så heldig å oppnå. Statistisk sett fører en dag frem i tid til et litt lavere estimat for den resterende levetid.

Fredag den 11. november i fjor var meget spesiell for mange. Datoen kunne skrives som 11.11.11. For eksempel i India var det mange gravide kvinner med termin rundt denne dato som fikk keisersnitt nettopp på denne dagen. De VILLE ha et barn med større hell enn normalt, og det hellet skulle komme fra det spesielle tallet. Tallmagien er fortsatt levende også i Norge. Datoen med seks ett-tall hadde tinghus rundt om i landet vært fullbooket i lang tid. I mye større grad enn andre fredager var det ønske om å inngå ekteskap.

Også i matematikken finner vi overtro omkring tallene. Noen tall har vært ansett som perfekte, altså mye bedre egnet til et eller annet enn de andre tallene. Definisjonen på perfekte tall er i følge

nettstedet eleviki de tall som er lik summen av alle de tallene det kan deles på. Er det noe bedre å ha seks epler enn fem av denne grunn? 6 er delelig med 1, 2 og 3. $1+2+3=6$ men 5 ikke er et perfekt tall. Når det er bedre med seks epler enn fem har det med ernæring, kosthold, antioksidanter og fiberinntak å gjøre og ikke med tallmagi. Fargene i regnbuen er beskrevet som sju fargebånd, selv om fargene går jevnt over i hverandre uten sprang i bølgelengden. I forhold til de normale fargene vi opererer med til daglig er det bare seks bånd i regnbuen, men indigo er lagt til mellom blått og fiolett for å gi sju bånd og derved oppnå tallmagi.

Nei, nå har jeg rodd meg langt ut i mysterienes verden. Hvor var vi? Jo, ved den ekstra store sannsynligheten for å lykkes med et forsett når vi har fått et nytt tall i navnet på det året vi har gått inn i. Det er nok ikke noen større sjanse for å lykkes med et forsett, selv om det er høytidelig opplest for venner, familie eller kjente på nyttårsaftnen, enn om vi bestemmer oss for det på en annen tid av året. Det måtte da være effekten av at vi har lovet noen som står oss nær å gjennomføre forsettet. Da blir det mer forpliktende, og det er lettere å legge mer anstrengelse bak gjennomføringen når manglende resultater kan bli bekjentgjort for hele omgangskretsen. Men en slik høytidelig bekjentgjøring klan vi da også foreta andre tider på året.

Vi må nok basere våre intensjoner om forbedring på noe mer reelt enn at vi er inne i et nytt år. Noe som inneholder virkelig substans, en skriftlig plan for mer fysisk aktivitet i forhold til inntatt mengde kalorier for eksempel. Og en plan B for hva jeg gjør når det ble for mye ekstra godt til kveldsmat like før leggetid. Ha et riktig godt nytt år og lykke til med de gode intensjonene.

Broder Svein Erik Strande

Våre Hedersbrødre

Broder Asbjørn Lorås fra Losje XXII Stiklestad ble den 20.12.11 på vårt julemøte tildelt losjens 25 års hederstegn.

Riksskald Peder Jonas Smehaug sto for utdelingen og det ble en flott og høytidelig seremoni. Besøk fra losje XIX og losje XXV gjorde sitt til at vi ble over 40 brødre i salen. 25 år går fort, men vår kjære broder Asbjørn har rukket på mye i disse årene i RHK.

Dette var også noe av det Riksskald kom inn på i sin tale til jubilanten. Han sa blant annet at det er få som har en slik CV i vår orden som deg broder Asbjørn. Vi henger oss på og gratulerer Asbjørn med velfortjent 25 års hederstegn.

Med broderlig hilsen
Frank Michelsen.
Losje XXII
Stiklestad.

Hederstegn Losje St. Olav V
Hederstegnene ble overrakt Broder Finn S Hansen og Broder Ragnar Gustavsen 23.februar 2011 av
Riksjarl Leif Aker.

Med Broderlig Hilsen
Lars Wilhelm Kristiansen
Kansler Losje St.Olav V, Fredrikstad

Kjærligheten merker ikke byrder, den tenker ikke på problemer, den prøver på det den ikke er sterk nok til, unnskylder seg ikke med at noe er umulig. For den tror at alt har sin egen lov, og at alt er mulig.

Thomas A. Kempis

Fra venstre: Broder Jan Ole Olsen, Broder Rolf Hjortland, Broder Thorleif Sundt (tidligere Drott), Åsta Sundt, Elsa Hjortland, Broder Truls Birkelid, (tidligere Drott, Riks-Drott og nåværende Stedsfortredende RSM) og til slutt vår Losjes nåværende Drott, Broder Arthur Farestveit.
Audun Skauby (Jarl)

Årsfest i Losje XII, Bergen

Losje XII Bergen gjennomfører hvert år en årsfest første lørdagen nærmest datoen for vår Losjes stiftelsesdag (12. november 1955). I år falt denne lørdagen på selve stiftelsesdatoen. Vår Losjes FAK pynter til fest, dekker småbord og kjøper inn nødvendige remedier slik at den enkelte denne gang kun tok med seg mat for 2. All maten blir dandert av nennsomme kvinnehender, våre respektive koner/samboende, på et etter hvert meget lekkert koldtbord som kunnen tatt pusten fra noen og enhver. Det er lenge mellom hver gang man opplever slike lekke retter på selv de flotteste koldtbord. All drikke var selvfølgelig å få i baren. Etter maten er det i tradisjon tro loddsalg og etter hvert trekning av mange flotte premier som er tatt med av brødre, og deres respektive for utlodningen. Et fantastisk bidrag til driften av FAK og fremtidige aktiviteter i Losjen, så som vår årlige Blåtur (tur ut i det blå der kun FAK vet hvor ferden går), med en overnatting. Utenom mange gode diskusjoner og samtaler blir det også tid til en dans eller to, før vi avslutter en minneverdig kveld. I år var vi ca. 25 brødre, de fleste med følge, som deltok. Bilde viser festkledde mennesker med bl.a. 2 av våre eldste tidligere Drotter inklusive vår nåværende Drott representert.

Minneord

En av våre Brødre i Losje I Drammen har falt bort.
Broder Carl Aksel Verpe døde 07.10.2011, og ble bisatt i Skien
13.10.2011.

Broder Carl Aksel ble tatt opp i Losje I, 11.02. 1985. Han har igjennom årene hvert 1, 2 Skutilssvein, Y losjevakt og Lendermann. Han var formann i festkomiteen fra 2000 og til 2003. Han var toastmaster under vår 100 års jubileum i 2002, så det sikker mange som husker Carl Aksel. Han gjorde sin jobb på en glimrende måte. Broder Carl Aksel ble alvorlig syk i 2005, og ble borte fra Losjen. Vi vet at alle de årene han var syk og hadde mistet delvis sin tale, tenkte ofte på sin Losje. Vi lyser fred over Carl Aksel sitt minne.

Med Broderlig hilsen

Asle Leif Skaret
Losje I Drammen.

Losje 1 Drammen 1902 - 2012

110 års åremålsdag

Losje nr 1 i Drammen har den store
glede å invitere til vår åremålsdag

2. juni 2012.

Vi håper at så mange som mulig av våre brødre
vil sette av tid for å feire åremålsdagen sammen med
oss i Drammen.

Vi kommer tilbake med fyldig program og priser til våren.

*Neste nummer kommer ut 15. mai 2012.
Materialfrist
15. april.*

Skriv om små og store ting som har skjedd i din Losje

Brødre som har gått bort:

Blybakken Johan Martin, Losje XXII

Født 06.08.1947 Død 06.01.2012

Evertsen Magne Bendix, Losje XVII

Født 19.06.1930 Død 10.12.2011

Rønstad Rolv, Losje V

Født 16.09.1929 Død 10.12.2011

Borge Hans Erik, Losje V

Født 01.09.1942 Død 10.11.2011

Vi lyser fred over deres minne

**St. Olavposten,
Postboks 1110, 2806 Gjøvik**

St. Olavposten skal være et bindeledd mellom Ordensbrødre og mellom Valkyriesøstre. Det er Ordenens ledelse, St. Olavlosjenes ledelse og Valkyrielosjenes ledelse, samt enkeltbrødre i St. Olavlosjene og enkeltsøstre i Valkyrielosjene som gjennom administrative og åndelige innlegg, samt formidling av opplevelser i sosiale samvær skal bidra til større forståelse og kunnskap om Ordenen og hverandre over Losjegransene.

Redaksjonen for ST. OLAVPOSTEN: rhkposten@losje.org *OBS NY REDAKSJON FRA 9.3.12*

Ansvarlig redaktør: Riksdrott,

Redaksjonsleder: Svein Erik Strande,

tlf 61 17 25 48 m. 90 83 42 14, ssstran@broadpark.no

Øvrige redaksjonsmedarbeidere: Stein Arne Ek Brynildsen stein.ek@online.no, Roy-Arne Ekern, roy-eker@frisurf.no, Rolf Joar Stokke, rolf.joar.stokke@hamarmedia.no Jan Gunnar Olsen jagolsen@online.no

**Vi ønsker nye
Brødre
velkomne i vår
Orden:**

Losje XIX	Bakås Asbjørn	12.01.2012.
Losje XVII	Lerøy Bernt	10.01.2012.
Losje XVII	Johansen Kai André	10.01.2012.
Losje XXI	Vetaas John-Henrik	09.01.2012.
Losje I	Joranger Svenn Johann	02.01.2012.
Losje XIII	Kraggerud Tor Gunnar	14.12.2011.
Losje XXVI	Smestad Johnny	05.12.2011.
Losje XIV	Dybfest Torbjørn	30.11.2011.
Losje XVII	Byberg Jostein	29.11.2011.
Losje XVII	Thorkelsen Joar	29.11.2011.
Losje VII	Berge Tom	24.11.2011.
Losje VIII	Einarsen Finn Erik	24.11.2011.
Losje V	Hansen Johnny	23.11.2011.
Losje I	Øhren André	21.11.2011.
Losje III	Bakke Leif Rune	14.11.2011.
Losje XXII	Hynne Thorstein	08.11.2011.
Losje XXII	Thørnquist Ken-Anwar	13.09.2011.

RETURADRESSE:
RHK-Norge
St. Olavposten
Postboks 1110
2806 Gjøvik

NYTTÅRSFORSETTER

*Hvor er dine tanker når året vender
og det nye en spire har lagt.
Da tror jeg ditt minne en tanke sender
om alt du burde gjort, om alt du ikke skulle sagt.*

*Du får alltid når nyåret kommer, en trang
til å sette deg mål som du gjerne vil nå,
men ofte de glemmes, det skjer gang på gang,
for det er menneskelig, den trøst skal du få.*

*Vi må prøve å tro at når nyåret kommer,
at vi greier det bedre enn i det gamle,
at alle de løfter som i tankene flommer,
blir satt ut i livet, for kjærlighet å samle.*

*For der hvor kjærlighet spirer, lever og gror,
vil i livet du samle deg gode minner,
og sprer du om deg med gode gjerninger og ord,
vil nyåret gjøre at du lykken finner.*

Broder Tor Lassen